

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ซึ่งมุ่งศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่พร้อมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครราชสีมาที่ได้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและพร้อมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก มีจำนวน 14 โรงเรียน เพื่อใช้เก็บข้อมูล คือการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากบุคลากรของโรงเรียน ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 14 คน
2. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 14 คน

โดยการจำแนกผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ตามอำเภอและ โรงเรียนที่พร้อมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก ดังรายละเอียดตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ จำแนกตามอำเภอและโรงเรียน

อำเภอ	โรงเรียน	จำนวน		
		ครู	ผู้บริหาร	รวม
เมือง	อนุบาลราชิวาส	1	1	2
ยี่งอ	บ้านยี่งอ	1	1	2
บาเจาะ	บ้านแป๊ะบุญ	1	1	2
รือเสาะ	พนาทักษิณ	1	1	2
รือเสาะ	บ้านบริจ๊ะ	1	1	2
ศรีสาคร	บ้านสาคร	1	1	2
ระแงะ	ระแงะ	1	1	2
จะแนะ	บ้านตือกอ	1	1	2
สุคิริน	บ้านร่วมใจ	1	1	2
สุโหงปาดี	บ้านจือแร	1	1	2
สุโหงโก-ลก	บ้านสุโหงโก-ลก	1	1	2
ตากใบ	วัดชลธาราสิงเห	1	1	2
แว้ง	บ้านบูเก๊ะตา	1	1	2
เจาะไอร้อง	บ้านคูโป๊ะเยาะ	1	1	2
รวม		14	14	28

ที่มา : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส, 2544

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) โดยสร้างกรอบการสัมภาษณ์ ใน 3 ประเด็น คือ

1. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส
2. ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส

3. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
โดยการกำหนดขอบข่ายการสัมภาษณ์ ดังนี้
  1. ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้
    - 1.1 การกำหนดมาตรฐานโรงเรียน
    - 1.2 การพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา
      - การจัดระบบบริหาร
      - การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน
      - การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
      - การจัดระบบสารสนเทศ
  2. ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน
    - 2.1 การตรวจสอบภายในโดยการประเมินตนเอง
    - 2.2 การตรวจสอบภายนอกโดยสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ /จังหวัด
    - 2.3 การนำผลการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียนไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพ
การศึกษา
    - 2.4 การจัดทำและนำเสนอรายงานคุณภาพการศึกษา (Self Study Report : SSR)
  3. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
    - 3.1 การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินจากองค์กรภายนอก
    - 3.2 การเตรียมบุคลากรและเอกสาร

วิธีสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
การศึกษาและศึกษาการสร้างแบบการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึก เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบ
สัมภาษณ์
2. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ
ความถูกต้อง
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และให้
คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาตรวจสอบปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งแล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แบบไปเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลจากครูผู้รับผิดชอบโครงการและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรในการวิจัย

2. ติดต่อกลุ่มประชากรด้วยตนเองเพื่อนำหนังสือแนะนำตัวและปฏิทินการสัมภาษณ์ โดยการนัดหมายวัน เวลา การสัมภาษณ์ ตามกำหนดดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 ปฏิทินการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน
8/7/2545	09.30-12.00	ผอ.จร ประสงค์สุข	โรงเรียนบ้านร่วมใจ
	13.30-16.00	อาจารย์จินดา มุสิกะชนะ	อ.สุคีริน
9/7/2545	09.30-12.00	ผอ.มระอสดี เจ๊ะแว	โรงเรียนบ้านบุญเกะตา
	13.30-16.00	อาจารย์วาสนา ทองแท้	อ.แว้ง
30/7/2545	09.30-12.00	ผอ.อภิชาติ ขาวสุริจันทร์	โรงเรียนบ้านสุไหงโก-ลก
10/7/2545	13.30-16.00	อาจารย์ใจแก้ว พรหมรักษ์	อ.สุไหงโก-ลก
11/7/2545	09.30-12.00	ผอ.ไพศาล บินเสะ	โรงเรียนบ้านจือแร
	13.30-16.00	อาจารย์วัฒนา ลิ่วญ	อ.สุไหงปาดี
12/7/2545	09.30-12.00	อาจารย์ปรีชา สุนทรภีรพงศ์	โรงเรียนบ้านชลธาราลิงเห
	13.30-16.00	ผอ.วีรวรรณ เทพรักษ์	อ.ตากใบ
15/7/2545	09.30-12.00	อาจารย์วัลลีย์ สுகนธรัตน์	โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส
	13.30-16.00	ผช.ศิรินุช อังสุพานิช	อ.เมือง
16/7/2545	09.30-12.00	อาจารย์พรณปพร ลิ้มปัสวัสดิ์	โรงเรียนระแงะ
	13.30-16.00	ผอ.เจริญ บุญชนะ	อ.ระแงะ

ตาราง 3 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	เวลา	ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์	โรงเรียน
17/7/2545	09.30-12.00 13.30-16.00	อาจารย์วนิดา กิตติโชควัฒนา ผอ.นิทัศน์ ภัทราธิกุล	โรงเรียนบ้านยี่งอ อ.ยี่งอ
19/7/2545	09.30-12.00 13.30-16.00	อาจารย์อภรณ์ เจริญ ผอ.รินทร์ คงชูดวง	โรงเรียนบ้านคูโป๊ะเยาะ อ.เจาะไอร้อง
22/7/2545	09.30-12.00 13.30-16.00	อาจารย์กนกวรรณ คงสองเมือง ผอ.สุรพงษ์ วงศ์ชนะ	โรงเรียนพนาทักษิณ อ.รือเสาะ
23/7/2545	09.30-12.00 13.30-16.00	ผอ.สมเกียรติ เสาวคนธ์ อาจารย์สมพิศ ทองแก้ว	โรงเรียนบ้านบริจ๊ะ อ.รือเสาะ
26/7/2545	09.30-12.00 13.30-16.00	ผอ.กอบกุล รัญเสวะ อาจารย์ยามีละ สาและ	โรงเรียนบ้านตือกอ อ.จะแนะ
29/7/2545	09.30-12.00 13.30-16.00	ผอ.อนันต์ เลาะยา อาจารย์ประสานศักดิ์ ทองจินดา	โรงเรียนบ้านเป๊ะบุญ อ.บาเจาะ
14/8/2545	09.30-12.00 13.30-16.00	อาจารย์ทรงศนีย์ สาและ ผอ.อารีย์ อาตมประสังสา	โรงเรียนบ้านสาคร อ.ศรีสาคร

3. โทรศัพท์นัดหมายวัน เวลาและสถานที่ที่แน่นอนกับผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้ง
4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง ตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากรตามวัน เวลา ที่กำหนด
5. หลังจากเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ผู้วิจัยได้ถอดเทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์และเรียบเรียงเขียนเป็นรายงานการสัมภาษณ์ฉบับร่างประกอบด้วยสภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน และด้านการประเมินผลคุณภาพการศึกษา และนำกลับไปให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขอีกครั้งภายใน 1 สัปดาห์ หลังจากเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยไปรับกลับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำร่างรายงานการสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนที่ได้ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขแล้ว มาแจกแจงเพื่อหาความถี่ของสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน หรือเป็นความเห็นร่วมกันของผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ หรือทั้งหมดในแต่ละหัวข้อของการสัมภาษณ์ เพื่อแยกแยะความคล้ายคลึงของสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะที่ปรากฏในเนื้อหาของรายงานการสัมภาษณ์ โดยไม่มีการแต่งเติม
2. นำประเด็นการสัมภาษณ์ที่ได้ จัดทำเป็นตารางสรุปประเด็นการสัมภาษณ์ เพื่อหาความถี่แต่ละประเด็นจากผู้สัมภาษณ์แต่ละคน
3. นำสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะที่เป็นลักษณะคล้ายคลึงกัน หรือที่เป็นความเห็นร่วมกันซึ่งมีความถี่มากที่สุด 3 อันดับ มาสรุปทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและปรับปรุงโรงเรียน และด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
4. นำสรุปสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่พร้อมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก ซึ่งเป็นลักษณะคล้ายคลึงกัน หรือที่เป็นความเห็นร่วมกันของผู้ให้สัมภาษณ์ นำมาเสนอเป็นผลการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละในการวิเคราะห์หาความสอดคล้องของผู้ให้สัมภาษณ์